

सभाध्यक्ष अध्यक्ष एवं सदस्य महानुभावहरू,

१. नेपालको संविधानले संस्थागत गरेको संघीय प्रणाली अन्तर्गत स्थानीय सरकारको रूपमा मायादेवी गाउँपालिकाको आ.ब.२०७५/०७६ को लागि आय व्यय विवरण सहितको आर्थिक ऐन २०७५ र विनियोजन विधेयक २०७५ सहित आ.ब.२०७५/०७६ को बजेट यस गरिमा मय सभामा प्रस्तुत गर्न पाउंदा गौरवान्वित भएको छु ।

२. स्थानीय तह सम्म अधिकार पुर्याउने गरी विभिन्न समयमा संघर्ष गर्दै लोकतान्त्रिक गणतन्त्र एवं स्वतन्त्रताको लागि विभिन्न आन्दोलनका क्रममा जीवन आहुति दिनुहुने शहिदहरू प्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दछु ।

३. अबको हाम्रो शत्रु भनेकै भोक, रोग, गरिवी, पछ्यौटेपन अशिक्षा, अन्धविश्वास नै हो । त्यसलाई चिदैँ समुन्नत र समृद्ध मायादेवी गाउँपालिका बनाउन हामी जन निर्वाचित प्रतिनिधिहरू सक्षम हुनेछौँ किनकी हामीहरू भाग्यशाली छौँ बुद्धको ममतामयी आमाको नामबाट नामाकरण भएको मायादेवी गाउँपालिका निवासी हौँ । हामी शान्ति प्रेमी रही जनताको सेवा गर्ने अवसर पाएका छौँ । अतः एकताका साथ अगाडि बढ्दै खुसी र सुखी मायादेवी निर्माणमा जुट्नु आजको आवश्यकता हो ।

४. वार्षिक बजेट मायादेवी गाउँपालिकाले अबलम्बन गरेको नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने महत्वपूर्ण औजार हो ।

५. जनचाहाना छिटो र एकैपटक धेरै विकास भैदिओस् भन्ने हुन्छ । तर साधन,स्रोतको सिमितताले असिमित आवश्यकता एकैपटक पुरा गर्न सम्भव हुँदैन तसर्थ योजनाहरूको प्राथमिकिकरण गर्दै एकिकृत योजना अनुसरण गरि सबै बर्ग ,क्षेत्र समेट्ने गरी सन्तुलित विकास गर्दै जाने गरी बजेट तर्जुमा गरिएको छ ।

६. वस्ति तथा वडा तहबाट प्राप्त योजनाहरू,निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरूका सुझाव,बुद्धिजीवी समाजसेवीहरूका सुझाव,राजनीतिक दलहरूका सुझाव,संघीय सरकार र प्रदेश सरकारले अबलम्बन गरेका परिलक्ष्य लगायतको आधारमा बजेट तर्जुमा गरिएको छ ।

७. विकासका लागि प्रचुर संभावना भएको यस मायादेवी गाउँपालिकामा विकासको संवाहकको प्रमुख स्रोत उर्वर भूमि र उर्जाशिल नागरिक नै हुन । यहां चुनौतिहरू पनि धेरै छन् । चुनौतिलाइ अवसरमा

बदल्दै अगाडि बढेर मात्र लक्ष्यमा पुग्न सकिने हुदा चुनौतिहरुलाई सामना गर्नु नै हामी सबै जनप्रतिनिधिहरुको कर्तव्य हो ।

मायादेवी गाउँपालिकाका चुनौति तथा समस्याहरु

- तिनाउ र दानव नदीको कटान तथा डुवान समस्या ।
- शिक्षा,स्वास्थ्य,पेशा व्यवसाय तथा बेरोजगारी समस्या ।
- फोहरमैला व्यवस्थापनको समस्या ।
- गुणस्तरीय पूर्वाधार विकास गर्ने समस्या ।
- सार्वजनिक सम्पत्ति संरक्षण गर्ने समस्या ।
- सिमित साधन स्रोतबाट जनताका अपेक्षा तथा आवश्यकता पुरा गर्नु पर्ने ।

मायादेवी गाउँपालिकाका सम्भावना तथा अवसरहरु

- तिनाउ र दानव नदीको तटबन्ध गरी करिडोरको रूपमा विकास गरी आकर्षक बनाउने र यी नदीहरुबाट सिचाइ सुविधा लिइ कृषिलाइ ब्यवसायिकरण र बजारीकरण गरी आयआर्जन बढाउन सकिने ।
- शिक्षा र स्वास्थ्य क्षेत्रको विकास गरी चेतना बृद्धि तथा रोजगारीका अवसर बढाउन सकिने ।
- समाजको सहभागिता र सकृयतामा फोहर मैलाको समुचित व्यवस्थापन गरी पूर्ण सरसफाइ युक्त गाउँपालिका बनाउन सकिने ।
- मापदण्ड बनाइ प्रभावकारी अनुगमन तथा जनताको सार्थक सहभागिताबाट दिगो भरपर्दो र गुणस्तरीय विकास गर्न सकिने ।
- जनप्रतिनिधिहरुको सकृयता र जनताको सार्थक सहभागितामा सार्वजनिक सम्पत्ति संरक्षण गरी सदुपयोग गर्न सकिने ।
- करका दायरा फराकिलो बनाउदै दरलाई समसामयिक बनाएर आन्तरिक आय बृद्धि गरी क्रमश आत्म निर्भर तर्फ जान सकिने ।
- निर्माणाधिन गौतमबुद्ध अन्तराष्ट्रिय विमानस्थल संचालन संगै उद्योग, वाणिज्य तथा पर्यटनको क्षेत्रमा टेवा पुग्ने ।

८. मायादेवी गाउँपालिकाको बजेटमा दीर्घकालिन सोच सहित निम्न उद्देश्यहरू रहेका छन् ।

➤ दीर्घकालिन सोच

कृषि, उद्योग, व्यापार र पर्यटन क्षेत्रबाट आर्थिक बृद्धि गर्दै विकासका सबै पूर्वाधार निर्माण गरी समृद्ध गाउँपालिका निर्माण गर्ने ।

उद्देश्यहरू

- ब्यवसायिक कृषि पेशा अबलम्बन गर्दै नागरिकलाई आत्म निर्भर तर्फ उन्मुख बनाउने ।
- गुणस्तरीय शिक्षामा जोड दिने,स्वास्थ्य सेवालाई प्रभावकारी बनाउदै लैजाने ।
- भौतिक पूर्वाधार विकासमा प्राथमिकता दिदै गुणस्तीय विकास निर्माणमा जोड दिने । सडक यातायातलाई प्राथमिकताका आधारमा स्तर उन्नती (पक्की) गरिदै लैजाने ।
- खेलकुदको विकासमा जोड दिने ।
- विपत ब्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउने साथै वातावरण संरक्षण र स्वच्छ खानेपानी ,सरसफाइलाई प्रभावकारी बनाउने ।
- जेष्ठ नागरिक सम्मान साथै लक्षित वर्गको सशक्तिकरणमा जोड दिने ।
- संस्थागत विकास र सुशासन प्रबर्द्धन गर्ने ।
- समावेशी र सन्तुलित विकास प्रबर्द्धन गर्ने ।
- राजस्वका दायराहरू फराकिलो बनाउने ।

९. गुणस्तरीय भौतिक पूर्वाधार नै समृद्धि आधार हुनाले पूर्वाधार विकासका क्षेत्रहरू सडक संजालको विस्तार टोल वस्ती सम्म गर्न बजेटको ब्यवस्था गरिएको छ । गाउँपालिका स्तरीय सडक ५० लाख भन्दा कम नहुने गरी बजेट ब्यवस्थापन गरिएको छ । वडा भेलाबाट माग भै आएका योजनालाई प्राथमिकता दिइएको छ ।

१०. प्रदेश सरकारबाट प्राप्त सशर्त बजेट वडा नं.३ केनौलीमा क्रिकेट मैदान निर्माण तथा गाउँपालिकाको भवन निर्माण स्थल संगै बहुउपयोगी सभाहल निर्माणको लागि छुट्याइएको छ ।

११. कृषि क्षेत्रको ब्यवसायिकरण गर्दै लैजान कृषि पशुपालन क्षेत्रमा बजेट ब्यवस्थापन गरिएको छ ।

१२. शिक्षा,स्वास्थ्य,खानेपानी तथा सरसफाइ,सामाजिक समावेशीकरण अन्तरगत लक्षित समुदायको लागि बजेट व्यवस्थापन गरिएको छ ।

१३. विपद् व्यवस्थापन कोषको स्थापना गर्न बजेट व्यवस्थापन गरिएको छ । बारूण यन्त्र स्थानीय तहहरूको समन्वय र साझेदारीमा खरिद तथा व्यवस्थापन गर्न बजेट व्यवस्थापन गरिएको छ ।

१४. सुशासन तथा संस्थागत विकास गर्दै लैजान पदाधिकारीहरू तथा सदस्यज्यूहरूलाई प्रदेश सरकारले तोके अनुसारको सुविधा उपलब्ध गराउन बजेटको व्यवस्था गरिएको छ । कर्मचारीहरूलाई उच्च मनोबलका साथ उत्प्रेरित गराई कार्य गराउन अतिरिक्त समय काम गरेबापतको समयको लागि खाजा खर्च उपलब्ध गराउन तथा फिल्डमा खटिने प्राविधिक कर्मचारीलाई कार्यविधि बनाइ कार्यविधिमा तोकेअनुसारको फिल्ड भत्ता उपलब्ध गराउन साथै गाउँपालिकाको प्रशासनिक भवन निर्माण, वडा कार्यालको प्रशासनिक भवन निर्माणको लागि बजेट व्यवस्थापन गरिएको छ ।

१५. सार्वजनिक जग्गा संरक्षण, गर्न बजेट व्यवस्था गरिएको छ ।

१६. संघीय सरकार र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने समपुरक अनुदानमा साझेदारी गर्न बजेट व्यवस्थापन गरिएको छ ।

१७. यस सम्मानित सभामा पेश भइ सभाले पारित गरेको नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सहयोग पुग्ने गरी बजेट व्यवस्थापन गरिएको छ ।

१७. सामाजिक सुरक्षा भत्ता व्यवस्थित र सरल तरिकाले बैंक मार्फत वितरण गर्न बजेटको व्यवस्था गरिएको छ ।

१८. यस गाउँपालिकाले चालु आ.व.मा आम्दानी रु.३८,१४,७३,००० (अडतिस करोड चौध लाख त्रिहत्तर हजार) मध्ये पुँजीगत खर्च रु. ८,९०,००,०००(आठ करोड नब्बे लाख) र चालु खर्च ११,३७,४३,००० (एघार करोड सैतिस लाख त्रिचालिस हजार) गरी जम्मा रु. २०,२७,४३,०००(बीस करोड सत्ताईस लाख त्रिचालिस हजार) खर्च भएको छ । कतिपय योजना तथा कार्यक्रमहरू चालु अवस्थामा रहेका र कतिपय भुक्तानीको चरणमा रहेका छन् ।

१९. गाउँपालिकाको आ.व.२०७५/०७६ को बजेट अनुमानित बजेट रु ४७,८४,०१,७०० (सैतालिस करोड चौरासी लाख एक हजार सात सय) रहेको छ ।

२०. गाउँपालिकाको आ.ब.२०७५/०७६ को बजेटको स्रोत देहाय बमोजिम रहेको छ ।

क. आन्तरिक आम्दानी रु. २,९१,५०,००० (दुई करोड एकानब्बे लाख पचास हजार)

ख. संघीय सरकारबाट प्राप्त रु. ३२,७८,१५,००० (बत्तिस करोड अठहत्तर लाख पन्द्र हजार)

ग. प्रदेश सरकारबाट प्राप्त रु. १,८८,०१,००० (एक करोड अठासी लाख एक हजार)

घ. सामाजिक सुरक्षा भत्ता वापत रु. ५,००,००,००० (पाँच करोड)

ङ. सडकबोर्ड रु. ३००००० (तीन लाख)

च. सिमा क्षेत्र विकास रु. ४१,०७,००० (एकचालिस लाख सात हजार)

छ. एल.जी.सि.डि.पि. तर्फ गरी रु. १०,६०,००० (दश लाख साठी हजार)

ज. बैंक मौजदात रु. ५,००,००,००० (पाँच करोड)

गरी जम्मा ४७,८४,०१,७०० (सैतालिस करोड चौरासी लाख एक हजार सात सय) अनुमान गरिएको छ ।

२१. बजेट बाँडफाँड देहायका बिषयगत क्षेत्रहरूमा गरिएको छ ।

(क) आर्थिक विकास

(ख) सामाजिक विकास

(ग) पूर्वाधार विकास

(घ) विपत ब्यवस्थापन तथा वातावरण संरक्षण

(ङ) सुशासन तथा संस्थागत विकास

२२. राजस्वका दायराहरू(क्षेत्रहरू) खोज्दै फराकिलो बनाएर आन्तरिक आम्दानी बढाउदै लैजान पहल गरिने छ ।

२३. योजना र कार्यक्रम तथा आय व्ययको विस्तृत विवरण विनियोजन विधेयकमा समावेश गरिएको छ ।

२४. राजस्व तथा करका दरहरूको विस्तृत विवरण आर्थिक ऐनमा समावेश गरिएको छ ।

२५. बजेटमा व्यवस्था गरिएका योजना तथा कार्यक्रमहरू उद्देश्य अनुरूप कार्यान्वयन गरी खुसी र सुखी मायादेवी बनाउन हाम्रा सम्पूर्ण सभाका सदस्यहरू लाग्नु हुने छ । यसमा राष्ट्र सेवक कर्मचारीहरू सदा झै खटिनु हुने छ भन्ने अपेक्षा सहित आम मायादेवी गाउँपालिका निवासी नागरिकहरू, राजनीतिक दल, बुद्धिजीवी समाज सेवीहरूबाट सहयोगको अपेक्षा राख्दछु ।

२६. अन्त्यमा यस गाउँपालिकाले दिर्घकालिन सोच, उद्देश्य, प्राथमिकताका साथ अघि सारेको वार्षिक बजेटको कार्यान्वयनबाट यस गाउँपालिकालाई समृद्ध बनाउन योगदान पुराउने कुरामा विश्वास राख्दै वार्षिक बजेट तर्जुमा गर्न सहयोग पुर्याउनुहुने सम्पूर्ण, सभाका सदस्यज्यूहरू, विषयगत समितिका पदाधिकारीहरू, राजस्व परामर्श समितिका पदाधिकारीहरू, एकिकृत सम्पत्ति कर निर्धारण समितिका पदाधिकारीहरू बुद्धिजिवि, समाजसेवी, शिक्षक, प्राध्यापक, राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरू लगायत सबैलाई हार्दिक धन्यवाद दिदै बजेट तथा कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयन गरी यस गाउँपालिकालाई सुखी र समृद्ध मायादेवी बनाउन सबैको साथ, सहयोग र सहकार्यको आशा र विश्वासका साथ विदा माग्दछु ।

२०७५/०३/१०

धन्यवाद, जय मायादेवी ।

चोकबहादुर थापा
प्रबक्ता तथा कार्यपालिका सदस्य
मायादेवी गाउँपालिका, रूपन्देही